

ΣΤΟ ΜΕΤΩΠΟ

Μετά τη Χαραυγή και τις Ματωμένες γειτονιές, ο Κόσμος δημοσιεύει σε συνέχειες το τρίτο μέρος του βιβλίου Στο μέτωπο, της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή. Το βιβλίο θα κυκλοφορήσει σύντομα στην Ελλάδα από τον Εκδοτικό Οίκο Ωκεανός.

Γιώτα Κριλή

Μέρος 4ο

- Μακάρι. Με το συμπάθιο, είπε και σκούπισε τα δάκρυά του. Ζωή σε λόγου σας για τον καπετάνιο. Μας τα 'πε ο Μηνάς. Είναι κακούργοι. Παραλίγο να σκοτώσουν και μένα. Με κακοποίησαν και μου κλέψανε τα εργαλεία μου. Τους πήγα στο δικαστήριο και τους αθώωσαν. Να, φυλάω το αντίτυπο της αγόρευσης του αντεισαγγελέα Λιβερακάκου, που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα, είπε βγάζοντας από την τσέπη του ένα απόκομμα.

- Μαστροπάν, έχω κι εγώ αντίτυπο. Μου το 'φερε πέρσι ο αδερφός μου ο Γιώργης, θυμάσαι; Αν δεν έχεις υποβάλει μήνυση για αποζημίωση πρέπει να την υποβάλεις με τις σχετικές πληροφορίες. Η αγόρευση του αντεισαγγελέα είναι σπουδαίο έγγραφο. Γνωρίζεις για την ανακοίνωση που έκανε ο υπουργός της Δικαιοσύνης τον Ιούνιο καλώντας τους παθόντες από τους «επίστρατους» να υποβάλουν τη σχετική μήνυση.

- Την έκανα τη μήνυση στην Τρίπολη. Όμως αναρωτιέμαι τι αποζημιώσεις μπορεί να κάνει ένα χρεοκοπημένο κράτος;

- Θα βρούνε τον τρόπο. Υποβάλαμε και εμείς μήνυση για τις ζημιές που μας έκαναν και τα πράγματα που μας έκλεψαν. Ξέρουμε το φονιά του καπετάνιου. Τον έχουμε κλείσει μέσα και έχουμε κάνει αγωγή εναντίον του. Θα διεκδικήσουμε τα δίκια μας.

- Σχετικά με την εξοικονόμηση χρημάτων για τις αποζημιώσεις άκουσα ότι το δημόσιο θα κάνει συντηρητική κατάσχεση των περιουσιών των δύο πρώην πρωθυπουργών, Λάμπρου και Σκουλούδη, βάσει απερίσκεπτης σπατάλης χρημάτων του δημοσίου την εποχή της πρωθυπουργίας των. Σχετικά με τον Σκουλούδη, κατά τον καιρό του προεδρικού του θώκου ψηφίστηκε νομοσχέδιο στη Βουλή για ογκώδη επιμίσθια χιλιάδων μονίμων και εφέδρων αξιωματικών, προορισμένα αποκλειστικά για την πολεμική υπηρεσία, ενώ αυτοί δεν ήταν στον πόλεμο, είναι ουδέτεροι, και το δημόσιο ζημιώθηκε πεντέμισι εκατομμύρια δραχμές. Φυσικά, το δημόσιο θα τους κάνει αγωγή στο πρωτοδικείο και σε αυτούς τους χαλεπούς καιρούς της δημοκρατίας δεν ξέρουμε τι θα προκύψει, σχολίασε ο Στέλιος.

- Την πολεμάνε τη δημοκρατία. Στην Τρίπολη είχαμε στασιαστικό κίνημα τον Ιούνιο. Τους έπιασαν. Σαράντα πέντε στρατιώτες, εφτά πολίτες και λίγες μέρες αργότερα πιάσανε και τον αρχηγό τους, έναν επιλοχία. Έχει γεμίσει ο Μοριάς από βασιλόφρονες συμμορίες που τις κυνηγάει ο στρατός. Στη Σπάρτη, ο «επίστρατος» Σικούρης δολοφόνησε μες στην πλατεία τον ανθυπολοχαγό του στρατού Αμύνης Γεωργουνίκο που πολέμισε Βούλγαρους, Γερμανούς και Τούρκους. Θα μου πεις θα τους πάνε στο δικαστήριο. Αλλά αν φοβόντουσαν τα δικαστήρια δεν θα στασίαζαν και δεν θα σκότωναν μέρα μεσημέρι.

- Δυστυχώς, το αντίδοτο της δημοκρατίας δεν είναι αποτελεσματικό. Χρειάζεται πράκλειος άθλος για να αποβληθούν οι τοξίνες, είπε ο Σωκράτης.

- Τέλεια διάγνωση, γιατρέ μου, αναφώνησε ο Στέλιος. Προχθές είχαμε αυτή τη συζήτηση στο γραφείο. Ένας επιστήθιος φίλος του Βενιζέλου ισχυρίζεται ότι μόνο μια δικτατορία θα μπορούσε να εξυγιάνει τη χώρα. Ευτυχώς, για το Βενιζέλο κάτι τέτοιο είναι ανάθεμα. Έχει ως έμβλημα την αρχή του Λίνκολν: Τα πάντα διά του λαού και υπέρ του λαού. Του είναι αδύνατο να κυβερ-

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος με τον Παύλο Κουντουριώτη και τον Στρατηγό Δαγκλή στο Μακεδονικό μέτωπο

νήσει άνευ εντολής του λαού. Οι εκκαθαρίσεις που γίνονται είναι αυστηρές, όμως υπονομεύονται από τις συνέπειες του εμφυλίου, και από την ισχυρή επιβολή του «κωνσταντινισμού» στο λαό. Ο Κωνσταντίνος θεωρείται ελέω Θεού Βασιλέας. Δύσκολα αλλάζουν οι συνειδήσεις των ανθρώπων.

- Έχει δίκιο ο φίλος. Ο κοινοβουλευτισμός δίνει οξυγόνο στους οπαδούς και στους συνεργάτες του Κωνσταντίνου.

- Και να ήθελε ο Βενιζέλος να κάνει δικτατορία δεν θα τον άφηναν οι Αγγλογάλλοι.

- Αυτό να λέγεται. Η Ελλάδα δεν είναι ανεξάρτητη.

- Μαστροπάν, απ' ό,τι φαίνεται όλοι οι Μοραίτες είναι βασιλόφρονες.

- Είναι π' ανάθεμά τους. Όμως όχι ούλοι. Έχουμε πολλούς και καλούς βενιζελικούς. Η εφημερίδα Πατρίς της Τριπόλεως είναι βέρα βενιζελική και κρατήθηκε στην κυκλοφορία παρά τις φοβέρες και τις βιαιότητες εναντίον της. Μάλιστα, προχθές έγραφε ότι πρόκειται να ιδρυθεί Σύλλογος Φιλελευθέρων, όπου θα γίνονται διαλέξεις με σκοπό τη διαφώτιση του λαού και την επαναφορά των αποπλανημένων στην οδό των εθνικών ιδεωδών και των εθνικών ονείρων της φυλής.

- Μακάρι να εδραιωθεί και να προκόψει ο Σύλλογος Φιλελευθέρων στην Τρίπολη και να τον μιμηθούν κι άλλες πόλεις. Η χώρα έχει ανάγκη από προσπάθειες για τη συμφιλίωση και την ένωση των πολιτών της.

- Πέρασε η ώρα. Αύριο έχουμε μια μεγάλη μέρα, είπε ο Ηρακλής και σηκώθηκε.

*

Ο Πέτρος είχε κλείσει θέσεις για όλες τις εκπαιδεύσεις που γίνονταν στο θέατρο «Ολύμπια» και ξεκινούσαν με τον πανηγυρικό που θα εκφωνούσε ο υπουργός των Εσωτερικών Εμμανουήλ Ρέπουλης, στις 11 η ώρα το πρωί. Ο Ηρακλής, ο Στέλιος, ο Μαστροπάν, ο Πέτρος, ο Σωκράτης, η Μαρία, η Όλγα και ο Μηνάς έφυγαν νωρίς. Το θέατρο ήταν φύσκα. Παρατεταμένα χειροκροτήματα και ζωηρές επευφημίες υποδέχονταν τους επίσημους. Και όταν αφίχθηκε ο Βενιζέλος με τον Κουντουριώτη, οι θεατές σηκώθηκαν όρθιοι ζητωκραυγάζοντας και χειροκροτώντας για πολλή ώρα, ενώ εκείνοι χαιρετούσαν από το θεωρείο τους. Ο Μαστροπάν στηρίχτηκε στο μπαστούνι του, χαιρέτησε στρατιωτικά και χειροκροτούσε ενθουσιασμένος, τα μάτια του πλημμυρισμένα δάκρυα.

Άνοιξε η αυλαία οι σημαίες και τα λάβαρα των

σωματείων που στόλιζαν τη σκηνή φάνταζαν σαν φωτοστέφανο. Οι επίσημοι κάθονταν κυκλικά. Ανάμεσά τους, οι στρατηγοί Δαγκλής και Παρασκευόπουλος, ο υποστράτηγος Χριστοδούλου, ο πρόεδρος της Βουλής Σοφούλης και ο ρήτορας της ημέρας ο Εμμανουήλ Ρέπουλης. Το αετίσιο μάτι του Μηνά θωρούσε τα γενόμενα, ενώ το χέρι του τα σκιτσάριζε. Η Μαρία που καθόταν δίπλα του αστειεύτηκε λέγοντας: «Τουλάχιστον, το επόμενο λεύκωμά σου θα είναι χαρούμενο». Εκείνος της χαμογέλασε.

Υψώθηκε η φωνή του Ρέπουλη και σίγησε το θέατρο.

Τρεις επετείους πανηγυρίζομεν σήμερα. Τριάδα αγίων Εθνικών Ημερών, τας οποίας το πατριωτικόν πνεύμα κατπύγασε με τας λάμψεις της δυνάμεώς του. Τρεις ανατολές του ηλίου της ελληνικής Ιδέας, ακτινοβόλημα ζωής, δυνάμεως, αναδημιουργίας, εκρήξεις της ελληνικής ψυχής, των οποίων η επομένη συμπλήρωνε το έργον της προηγουμένης, διά να συναρπασθώ η περιφανέστερος σταθμός της νέας περιόδου του Ελληνισμού.

Ενθουσιασμένες ζητωκραυγές και έξαλλα χειροκροτήματα τον διέκοψαν. Σαν καταλάγιασαν συνέχισε να υμνεί τους θριάμβους του Έθνους και συνάμα να εκθέτει τις υποχρεώσεις απέναντι στις προκλήσεις των νέων καταστάσεων και του μέλλοντος. Ο λόγος του γεμάτος ποίηση, λυρισμό, φως και αλήθεια, άγγιξε τις καρδιές των θεατών.

Στον επίλογό του βροντοφώνησε:

Εν τι μόνον οφείλομεν πάντες να εννοήσωμεν· ότι πρώτιστα από ημάς τους ιδίους εξαρτάται η εθνική ημών τύχη. Τόσο μεγαλειότερα θα είναι η προστασία των Συμμάχων, όσο μεγαλειότερα θα φανή η αξιότης ημών...

Τέλειωσε ο Ρέπουλης τον φλογερό λόγο του, όμως τα χειροκροτήματα και οι επευφημίες δεν έλεγαν να τελειώσουν. Οι θεατές τον αποθέωσαν μαζί με το Βενιζέλο, τον Κουντουριώτη και όλους τους εκλεκτούς επίσημους.

Ήταν όλοι τους κατασυγκινημένοι. Ο Μαστροπάν προχώρησε να πάει να συναντήσει το Βενιζέλο. Τον συντρόφεψε ο Στέλιος αλλά δεν τα κατάφεραν. Προσπάθησε και ο Σωκράτης να πλησιάσει τον υποστράτηγο Χριστοδούλου και να τον ρωτήσει για το θείο του το Λευτέρη που ήταν αιχμάλωτος στο Γκαίρλιτς της Γερμανίας. Ήταν πατείς με πατώ σε το θέατρο και δεν μπόρεσε να τον πλησιάσει.

Το θέατρο ήταν φύσκα. Παρατεταμένα χειροκροτήματα και ζωηρές επευφημίες υποδέχονταν τους επίσημους. Και όταν αφίχθηκε ο Βενιζέλος με τον Κουντουριώτη, οι θεατές σηκώθηκαν όρθιοι ζητωκραυγάζοντας και χειροκροτώντας για πολλή ώρα, ενώ εκείνοι χαιρετούσαν από το θεωρείο τους.